

17

Copie uijter Sententie provisioneel  
van sijn Kayserlycke majesteijt

De  
Gedien inder secreten Raede der Keyserlycke Majesteijt, de d'elken  
sien overgegeven van wegen den gemene Inghelanders ontvinders  
tot onderhoudenisse vande Vyck genaemt den hontsboren d'ijn  
van Petten hem beclagen van diverse alijnden ongeregelt heden  
ommitte omme slagen ende costen tot onderhoudenisse voorts gedaen en  
gevoort ~~voorend~~ daerinne gecommeert te wesen by smactelinge  
sot d'elke bevoender soude wesen bequaemste te sijn en daer by ge-  
hoort den Vyck-graef hennraeder en ontfanger van s'elken hont  
besse en nader hant oock de Hoofingelancs op d'elcke concept  
van ordonmantie en smactelinge hem hunders by Commissarissen  
der Keyserlycke Majesteijt ~~gevoert~~ <sup>gevoert</sup> ende gesien de redenen van  
huer hunders oppositie schriftelike by hunder tegen t'voor  
s'elkens concept en smactelinge overgegeven met alle de stiaad  
titelen ende minimenten daer by gevoert mit gaders d'elcke  
requeste by d'elke Hoofingelancs sijnne majesteijt overgegeven  
ten enoe dat hunder visie en exhibitie gedaen soude wesen  
van procuraties der voorts gemene Inghelanders en daer gegint  
om breeder tegen de voorts smactelinge te schrijven ende  
Commissarissen geordonneert om hem t' informeren op de seijten  
by den hunder overgegeven en die sijn noch breeder soude overge-  
ven ~~by d'elke voorts~~ dat middelste tijt t'regiment van voorts  
hontborse soude slijven alst tot noets toe gewest is met oock  
d'elcke andere requeste overgegeven van wegen de steden

van Grootbroeck wist woude hem veenhijden, bescheltingh  
hout wijdenes ende Lecker mette Dorpen van Swaegh ende  
weerdehoue v' doechen nominatie te hebben van drie peccens  
daer uijt d'yn Staenstent een soude kieser en deligeren tot  
keemraet in bucken deele alsoot hantlijden bij voorals Con-  
cepte toe gelaten wort niet tegen staende het gepretendeerd  
byde steden van Hooren en Enchunjen ter contrainde end  
op alles t'ijcks gelyc besondeer vut gunt des byden informatie  
gedaen tusschen den voorals gemene ingelanden, onjckquact  
keemraeden en ontfangden gebleeken is en op alles gebaet  
hebben t'advijs van Commisarijden de voorals keijcks Mat  
willende temdieren en voor dier op de voorals abijden en  
gelegelt hieden en onnutte eesten daer van by indormatid  
en andre minimenten wel gebleeken is moedieren ende  
verandieren voorals Concepte oncomdeert by derme van praxis  
en tot onderstant daer inno anders gien sal wesen als  
hiet naer volost

ij

Inden leesten dat den voorals Onjck vande Frontsbo sal  
gesmaetdele worden in des deelen, en ten laesten van des deelen  
te weten (een deel ten laeste van Ghestmeambacht) een  
deel ten laeste van Ghestmeambacht, een deel ten laeste  
van Schagen en v' doer v' Coggen, een deel ten laesten van  
v' doer v' Coggen, een deel ten laeste van d'rechtelant, een

Deel ten laften van Doyers geleen in waterlant te weten waer  
nen Oebanen waermer gies graet Schermer ende assendeft en  
den deel ten laften van geefde aen Duijn cant en dit al naer  
avenant sij van eints aent woort's hontbo gecontribueert hebben  
met die hoogste middelfte en laagste moogen als die hjonso  
Comissarissen geordonneert sal worden

iiij

Item ten sijnde 't woort's hontbo wel gelegert en benaemt  
sij dat het lant daer deure met en wort gepreciteert van in  
loop van water soodan sijne maat stellen en ordonnenen tot Dijk  
graes een vande inwoonders de gemendlant hem die weerd  
der Dijkragie wel staen hebben en possiden dieckere goet  
qualiteijt van moogen taelen oncoer de contributie van hontbo  
gelegen en niet woonacties van schar hontbo boen de twee  
ofte drie mijlen

iiij

Item dat elke Cavet als des van noeden wesen sal / dat de  
beijzels mat nomineren drie van heure Lantjaghe ende  
bequaemste inwoonders / uijtte welke sijn ~~van~~ Majestent  
sal kiezen ende ordonnen eenen tot hem raet opt woort's  
hontbo en dat binnen een maent na de vacatie ende

Ingebudeere van deke nominatie dat de kensderlycke  
mat daerinne ordonnemen en stellen soo sijn, Majesteyt  
sal bevestiget te behooren

V

Item welke Vijck graaf en Raemraet metten geöpu-  
teerden van Steeden die gewoondijck sijn facultijck op te  
videntatie van donsbbe te comen / en metten waerschaepen  
van stede vande des carvels gehouden sullen wesen / alle saken  
hem te vinden tot sietten vordags voor ketare Jerusalem  
ende des anderden daghs de wetaken van donsbbe metten  
annetien vandien te videntaten en besichtigen hoe die wetaken  
hem de Steeden winter georagen hebben wat reparatie ofte  
nieuwe wetaken die aen staen domer noedijck sullen moett  
gemaect wesen en moeten dattet ijmant in gebudeere blijft  
te comen ten gepuygeerden dage sullen die Comparans  
alle die deelen mogen videntaten en ordonnemen op de miduwe  
wetaken en reparatie sulck als des noot enijcken sal

Vj

Item dat de vooren videntatie gedaen sijnde sullen de  
vooren Vijck graaf en Raemraet by advise van voorn-  
gedoetende van doorts Steeden en waerschaepen / ketieren  
en ordonnemen wat wetaken men de aen staen domer

Sal maecten, en ramen hoe veel hout en steen men daer  
toe sal behoeden ende voor hoe veel golts nootlijck sal moete  
weder omgeslagen tot Coopinge en betadinge van Materialen  
en arbeyts loon welke Materialen die waerschappen die in  
seuten Cavet en smaeldelinge gehouden sullen wesen te coopen  
en opt werck in tijt te leveren sulcx dat die gekuerde ende ge-  
ordommende wetcken sullen wesen volmaectt op sint Jacobb dags  
daer aen volget en dat op aldulcke brudecken en penen als Vjck  
graet en beemraeden daer op stellen sullen

## vii

Istem dat de voorsz waerschappen in presentid van Vjckgraet  
en beemraeden alle daren smaelndaghs na beloorden passen  
op hontbe besteden sullen de gekuerde en geordommende  
wetcken te maecten en ten eynde het schoe sal mogt geschie-  
ten minsten prijde en dosten sullen acht ofte tien dagen  
voorden voorn<sup>e</sup> waendaghs uijt senden placaten binne  
dat steden van Osmoer en inde Dorpen daer om trent gelegd  
dat men op dulcken daghs de bestedinge sullen doen op dat een  
Vghelijck die sal willen wetcken ofte werck aenmenen hem  
alwaer ten schoen dage magh vinden

## viii

Istem dat de aen nemer van wetcken gehouden sullen  
wesen binnen acht ofte tien dagen ten langhsten naede

Bestedinge int werck te treden en continueelijck daer den  
te werken sonder op houden tot dat het werck sal volmaect  
wesen op sulcke steen als daer toe in de bestedinge gestelt sal  
worden

ix

Item dat de voorn<sup>de</sup> Vjckgraet met twee vanden raeden  
alle maenten een naede bestedinge comen sullen op de aen-  
genomen werken en siet wat deligentid de aennemend  
gedaen sullen hebben en indien sijn bevinden dat de aennem-  
end mit behoorelijck en sufficientelijck genootst en hebbe  
na dien tijt sullen daer van advertieren de waerschappē  
van daer daer inne tgebreck sal bevonden wesen ten  
tijnde sijn daer inne remedieren en sijn alsoo de waerschap-  
pen neghigent is want werck te doen s'worden sulke  
alsooan Vjckgraet en raeden dat doen sijn andere  
bevoonden tot costen en lasten van waerschappen die sijn  
sbaet sal hebben een aennemend

x

Item dat Vjckgraet en raeden daerom na sint  
Jacob's dages sullen comen tot dantsbo en nemen op alle  
de werken die sijn bevinden sullen volmaect te wesen

na de keure en indien aldaan bevonden worden enige wercken  
 inde welcke de keuren niet voldoen en is dat de Vijde graad  
 gevonden wesen ten stont in dat werck te haeden en t selve  
 te doen volmaecken, voordien eerste septemb daer aen  
 volgens tot laste van wardschappen die den Dijckgraef sijn  
 pen die hij daerom int gheijt sal hebben, sal vgeldees twee  
 schat met gelde, en vier schat met ponde, bij estimatie  
 nochtant van beemraden wel vstaen dat de woon<sup>e</sup> Dijck  
 graef gelt noch ponde en sal mogen bijsscheden voort werck  
 volmaecht, en hij beemraden vgenomd en gepresd sal  
 wesen

xj

Item dat de schotgaderen van woon<sup>e</sup> dos Cavelen  
 dullen gaderen en innen die pen die tot maekinghe  
 van ghekeurde wercken, ongeslagen dullen wesen van  
 bruyckers van landen Contribucien tatten Donslo ende  
 die leveren in handen van wardschappen voor die termijn  
 te weten een daerde oec binnen de iij dagen na de besteeinghe  
 en dat twee termijn voor int gaderen Maij en dat daerde  
 termijn de iij dagen na sint Jan, en indien de schotgaderen  
 daer in gebreke valt, soo sal de wardschap dat mogen klage  
 den Dijckgraef die aldaan bij woon<sup>e</sup> van beemraden ofte  
 drie van beemraden t selve sal vstaeten en vstaeden aen  
 schotgaderen  $\frac{1}{2}$  schat, mit dat de schotgaderen sal moge

Volstaen Overbeuren des Dijck graef die namd van on-  
willige en menichden van Buicris moegen talen daer  
op sij te betaelen hebben tegen de welcke den voorn<sup>d</sup> Dijck  
graef p<sup>r</sup>ocederen sal manieren als voortis

Xij

Item sullen de voorsd waerschappers alle facten des  
anderes Dags naede videntatie byden Dijckgraef B<sup>e</sup>m-  
raden en andere gedeputeerde gedaen en de ordonnantie  
vte w<sup>e</sup>ckeren gemacht sullen sijn als voorsd is gesceiden  
sijn teeken bewijs en reliqua te doen van Buicris  
administratie want voorgaen fact tot d<sup>e</sup> hermaet vte stat  
Buicris in presentie van Dijckgraef en B<sup>e</sup>mraden de ge  
deputeerde van Steden en van gend die byde wethouders  
van des cavaler daer toe gedeputeert van Steden hebben  
alsulcke daer by gedaen als sij gewondt sijn te hebben end  
de andere gedeput sullen hebben tids stinpeit daer by  
sijn selfs volter

Xij

Item sullen de waerschappers hebben voort d<sup>e</sup> facten van  
Buicris ontfancd uytgeven en Buicris teeken te doen  
en voort alle Buicris andere vacatie en o<sup>r</sup>beijt d<sup>e</sup> her  
w<sup>e</sup>stlich cad gults Jaerb



Item de Vjck graef sal hebben alle Jaers van vriedentatie  
 te doen keuren en ordonneren te maechen de bestedinge te  
 besjen doen en van elke maent hem opt wedich denbe te  
 vinders voor dat op nemen van wedacken en vetchen te hooren  
 van elke lavel des Vack gis mitgedotes alle de boeten ende  
 buticken die daer vallen sullen en de bedemraden dellen elke  
 hebben toe cause voorls xxijij cad gills dat te weten van elke  
 wandschap viert gulden. Maer inder daer eenige noodijcke vachtra  
 ordinairis vocatie vallen sullo daghs hebben te weten den Vjck  
 graef xijij en elke bedemraet tien stijn verb

26

Item sal elke wandschap hebben houden leggen tot fetten  
 tegen den aen staende dwinter 200 swijse ofte woorde  
 balcken en 2 plenten bente muiden ofte andere goede grote  
 sardde schoeren stien om daer mede in gevalle van subijters  
 en overdien storm alle noodijcke vachtratie te mogen doen  
 en alle sardde te gdiens de welcke bapchen ende stien sijn  
 daer moeten hebben voor boemasse ofte xijij dagen daer nocht  
 op arbitrale correctie van Vjckgraef en bedemraden

27

Item in dien het gebeurde daiden voorls Vjck wande  
 krombe en duinen van fetten deurbrecker sulck dat

Het Ginnen lant daer de ~~die~~ besouren worden soo ordonnent  
sijne Maat dat den selven in gebroekten Vjck tot Glimmerants  
Costen weder op gemaccht en gerepareert sal wesen ende  
gebroekt boxen de wateren / wij uijten quaden tot ontrent een  
tonne soo hoog als den ouden Vjck en alsdan soo dullen die  
gene in wien's davel ofte deel is voorts in bruck selz gebuut  
sal weder den Vjck ende water / aen vreden en tot buen  
kosten toe volden ende te doer brengen en volmaccken ende  
voorts int gunt hier niet Specials geordonnent en is  
salmen onderhouden de oude duftijmers en ustante  
die men int Noorder quartier is onderhouden in materie  
van Vjckagie

xvij

Item dat men de drie lange boorden beginnen uijten  
dujten aent voorts bontbo, sal opnemmen inder gedaen  
mach worden met Cleijne Costen en de Materialen onder  
ten proffijte mogen gebroekt werden en inder niet selms  
de selve laten sgaen en daer na maccken coste drie  
cane boorden drie voeten bovent dant die acide twee ween  
langhs toe see nocht inne, en aengach de andere uijt  
stecken boorden worden na futen gelijck dullen noch  
te tijt blijues sonder nochtans eenige costen ofte reparatie  
te mogen doer tot dat andere daer inne geordonnent sal  
wesen -

Item dat men ter plaetse daer diepten is onder de needer  
de neederste kretbbinge sal maekken noch den kretbbinge met  
hooger dan twee voeten bovent dant

## xix

Item ordonnert dat men voortaan oorbaren en gebruyckten  
sal smeltt inde drie neederste kretbbinge van woort  
Onse bemiddelen steen inden die ten rechteften doften  
kretbbinge is en inden niet andere goede kretbbinge en oicken  
steen ofte scharen en sal de woort smeltinge geschiedt bij  
provisie doogelijck, als men sal dunn en mogen, en die in  
toesamen tijden mogen smelten en smelten naerden  
laet van woort kretbbinge, sanden, smelten ofte wet  
minden sal

## xx

Inde noepende de woort requeste bijde kretbbingelanden  
gepresentat bijde volcke di godes wille en exhibitie  
te hebben van procuratie bijde gemeene ingelande contribu  
ten totten woort Onse overgelyck daer om blycken tegen de  
woort smeltinge en andere puncten hier bovent geordon  
nat te schrijven, en commissarissen te hebben om het te in  
formeren als, sijnne maat: schact de schel kretbbingelanden



Doleanten wier mede l'guobier moet werden vermindert  
ongenomen uijt daen teykeninge inden originele guobiere  
den 18<sup>en</sup> Augustij 1676

Sybrant Nybrantz	is plaats was	11	14	0	op	5	10	0
Vierumer Jans Nijep	is plaats was	46	12	0	op	25	0	0
Ghebrant Nyaens		5	0	0	op	0	0	0
Corus Jansz Straech		5	0	0	op	0	0	0
Dinck Jansz Geus		5	0	0	op	0	0	0
Hendrick Hovens team		11	14	0	op	5	0	0
Hendrick Jansz Mosenac		5	17	0	op	0	0	0
P <sup>er</sup> Bregmas Vjgenacm was	Corus Bug	70	10	0		50	6	10
Dinck May		5	17	0		0	0	0
Gilbrant Conneis		5	17	0		0	0	0
Jas Adolts Nlys		5	17	0		0	0	0
Jas Boatsen		5	17	0		0	0	0
Conneis Hendricksz Jala		11	14	0		0	0	0
Pieter Dinck		5	17	0		0	0	0
Pieter Hendricksz Jala		5	17	0		0	0	0
Maectie Jans		5	17	0		0	0	0
Mar huytes		5	17	0		0	0	0
Maetias Symons		38	0	0		0	0	0
Jas Jaspers		0	15	0		0	0	0
Jas Pieters		5	17	0		0	0	0
Philips J <sup>ans</sup>		5	17	0		0	0	0
Rens Jans		35	0	0		25	0	0
Jas Desouter		17	10	0		10	0	0

Elacs Dammes Kooties	11 " 14 " 0	0 " 0 " 0
Micfiel Conclis	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
Edouard Cruijff	17 " 10 " 0	10 " 0 " 0
Jas Alberts Wffs	29 " 4 " 0	20 " 0 " 0
Nijes alberts	61 " 5 " 0	15 " 0 " 0
Pieter Eds Cruijtz	23 " 17 " 0	15 " 7 " 0
Willem Doubranc	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
Madates Simonse Nauff op de: was Deput	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
M <sup>r</sup> . Arians Erv	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
Jas Conclis	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
Gerit Slijcker	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
Stefa	17 " 10 " 0	0 " 0 " 0
Willems Willemsz	5 " 17 " 0	0 " 0 " 10
Jas ed Elacs Micfiels	5 " 17 " 0	0 " 0 " 0
Pieter Blocherd Erv	11 " 14 " 0	0 " 0 " 0
<hr/> 1552 " 4 " 0		193 " 13 " 12
193 " 13 " 12		
<hr/> 358 " 10 " 12		

## A Kruijfen

Jas Willems Mül	0 " 17 " -	0 " 17 " 0
Jas Willems Scijppox	- - - - -	14 " 11 " 0
Jas Hüjberts	- - - - -	5 " 17 " 0
Drechs Pieters Bidestaker	- - - - -	5 " 17 " 0
Jas Willems	- - - - -	5 " 17 " 0
		<hr/> 32 " 10 " 0

op d'andere <del>van</del> <del>proff</del>	732	19	0
Cornelis Bregmans Dirc	11	14	0
Willems Dicks		5	17
Enica W <sup>3</sup>		5	17
Eugenie Jans		5	17
Jans Meijers		5	17
Victorie Harrop	145	10	0
Jans Alberts		11	14
Cornis Driens		5	17
Pieter Schmitz <del>Wijder</del>		5	17
Cornelia W <sup>3</sup> <del>Wijder</del>	23	7	0
Anna Cornis		5	17
And Jans		5	17
De wed: van Jans Cornelis Emmelman		5	17
J.C.D. Geer van Cats	750	0	0
Totaal		1030	5